

Plenum

Tisdag 7.12.2021 kl. 14.00—20.56

19. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om nationella studie- och examensregister och till vissa lagar som har samband med den

Regeringens proposition RP 192/2021 rd

Utskottets betänkande KuUB 17/2021 rd

Första behandlingen

Förste vice talman Antti Rinne: Ärende 19 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger kulturutskottets betänkande KuUB 17/2021 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen. — Jag öppnar den allmänna debatten. Presentationsanförande, ledamot Risikko, varsågod.

Debatt

20.28 **Paula Risikko kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettua lakia. Oppijanumeron käyttötarkoitusta ja antamista koskevaa sääntelyä täsmennettäisiin. Lisäksi lain soveltamisalaan lisättäisiin Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetun lain mukaiset koulutukset ja tutkinnot sekä säädettäisiin mainittua koulua koskevasta velvoitteesta tallentaa tietoja opetuksen ja koulutuksen tietovarantoon. Esityksessä ehdotetaan myös täsmennettäväksi yhteisrekisterinpitäjyyttä koskevia säännöksiä.

Esityksessä on otettu huomioon julkisen hallinnon tietohallinnasta annetun lain mukainen sähköistä luovuttamistapaa koskeva sääntely, minkä johdosta valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetusta laista sekä perusopetuslaista, lukiolaista ja ammatillisesta koulutuksesta annetusta laista ehdotetaan poistettavaksi tätä koskeva rinnakkainen sääntely.

Nämä lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.22. Helsingin eurooppalaista koulua koskeva tallentamisvelvoite tulisi kuitenkin voimaan vasta 1.1.23.

Valiokunnan perusteluja:

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä siten, että oppijanumeroa koskeva sääntely mahdollistaisi henkilöiden yksilöimisen opetushallinnossa yhdenmukaisella tavalla. Esityksessä ehdotetaan muutoksia muun muassa oppijanumeron käyttöä ja oppijanumerorekisterin tietosisältöä koskevaan sääntelyyn. Lisäksi esityksen tavoitteena on selkeyttää ja täsmentää yhteisrekisterinpitäjyyttä sekä tietojen sähköistä luovuttamistapaa koskevaa sääntelyä. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta kuitenkin ehdottaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomioin ja muutosesityksin, eli muutama sana niistä:

Punkt i protokollet PR 146/2021 rd

Valiokunta kannattaa oppijanumeron sääntelyn täsmentämistä ja sen käytön laajentamisen mahdollistamista. Jatkossa oppijanumeroa voidaan käyttää opetushallinnossa yleisesti henkilöä yksilöivänä tunnisteena lakisäateisten tehtävien toteuttamiseksi. Yksilöllinen tunniste on tarpeen yhdistämään henkilöä koskevat tiedot eri rekistereissä ja tietovarannoissa. Ehdotettu muutos parantaa tietosuojaa, kun henkilön yksilöiminen opetushallinnossa ei edellyttäisi henkilötunnuksen käyttöä kuin välttämättömistä syistä.

Arvoisa puhemies! Asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille tarve sisällyttää 3 a §:ään säännös tietojen luovuttamisen perusteista. Tämä on merkityksellistä, koska oppijanumeroa koskevaan sääntelyyn ehdotetaan merkittäviä muutoksia oppijanumeron käyttöalan ja tietosisällön osalta. Valiokunta saamansa selvityksen perusteella ehdottaa, että pykälään lisätään uusi, 3 momentti, jossa säädetään rekisterin sisältämien tietojen luovuttamisen edellytyksistä. Säännöksessä rajataan tiedon luovuttamisen oikeus sellaiselle toimijalle, jolla on nimenomainen laissa säädetty oikeus tietojen saamiseen tai laissa säädetyn tehtävän perusteella oikeus tiedonsaantiin. Säännöksessä käytetään termiä ”toimija”, koska tietojen saajatahoja on erilaisia, esimerkiksi yhtiömuotoinen koulutuksen järjestäjä, joka lakisääteisen tehtävänsä perusteella on oikeutettu saamaan rekisteristä tietoja.

Tosiaan meidän valiokunta yksimielisesti ehdottaa, että eduskunta hyväksyisi muuttamattomana esitykseen sisältyvät 2.—4. lakiehdotuksen ja eduskunta hyväksyisi muutettuna hallituksen esitykseen sisältyvän 1. lakiehdotuksen, ja tuossa äsken kerroin, mitä se muutos koskisi.

Näillä saatesanoilla esittelin tämän mietinnön. — Kiitos.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslagen 1—4 i proposition RP 192/2021 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslagen avslutades.